

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Pokorági-
uteza 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.****MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.**Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorági-uteza
1. sz. alatt a könyvnyomdában.
Ide intézendők a kiadóhivatalt
illető előfizetés, hirdetésny,
nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyiltér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Pünkösd.

Zúgó szélvész hatalmas erejével jelképezik a szent iratok azt az eszmét, a mi ehhez a névhez fűződik.

Krisztus tanításának legelső hirdetőivé egyszerű, gyámoltalan embereket választott, a kik még akkor a tiszta szív és jóakarát együgyűségén kívül hiával voltak minden erkölcsi bátorságnak, — nem is értették meg jól, a mit imittamott hallottak a Mester ajkairól szépen szóló példabeszédekben. Ők is valami földi szelid királyságot vártak, a hol majd mindenki békén aláveti magát a szeretet legnagyobb tanítójának. Mikor aztán látták, hogy a Mestert elfogják, halálra hurcolják és ő nem szabadítja ki magát hatalommal és dicsőséggel kezeik közül, elmenekültek, szétszaladtak, mint a gyámoltalan juhok a farkas támadására.

Csak akkor bátorodtak föl egy kissé, mikor a föltámadott Üdvözítővel beszélgettek. Igért is nekik valamit bizonyos Szentlélekről, a ki az Atyának lelke, a ki majd megerősíti őket és eszükbe juttat mindent, a mit mondott nekik.

Pünkösd ünnepén beteljesedett Krisztus ígérete.

A tanítványok egybe voltak gyűlve egy házban és hirtelen sebesen zúgó szélvész hangja hallatszott és fejük fölé mint a tüzláng szállott az Atyának hatalmas Szentlelke, a ki eljött, hogy eszükbe juttassa Krisztus szavait.

Ettől kezdve mintha csak kicserélték volna őket.

A félnék, együgyű, gyámoltalan emberek ajkairól megered a szó, megtanulnak minden nemzetek nyelvén, megérti őket nemcsak a zsidó, hanem a római, a görög, a perzsa, az egyiptomi, az indiai, a szittya, és a világnak minden nemzete szívesen fogadja a megfeszített és föltámadott Megváltó tanítását, úgy hogy ha a hatalmukat féltő világ urai véres üldözéseket nem gördenek a kereszténység útjába, már az első századokban befejeződött volna az igehirdetés nagy munkája.

De az ember munkája soha és sehol sem

ment simán, mert a világ mindig olyan volt, t. i. az emberi világ, hogy a költőként:

„Ötször, hatszor egy nyomba hág,
Kész ugorni hegyen-völgyön
S elbukik a sima földön.“

Ez már együtt jár az emberi természettel és megakasztja az embert legszentebb munkájában is.

A szellemi erő azonban, mint a gátaktól megduzzasztott folyóvíz élő ereje, lassanként felgyülemlik és megújult ereje áttöri a gátakat. Ez történt Krisztus művével is az emberiség között. Az elnyomott, eltiport, vérbefojtott igazság lassan átjárta a művelt világ szívet és egy napon meghódította a római világbirodalmat s csodálva látták a császári trónon a keresztet, a hol előbb annak legnagyobb ellenségei ültek.

Ez a nagy munka pedig milyen egyszerű, milyen kicsinyesnek látszó, milyen kevésse szembevetendő volt csirájában. Hiszen a világtörténet akkori írói alig emlékeznek meg róla, legfőkébb mint valami kis epizódot mondják el, hogy a zsidók között valami Krisztus szakadást támasztott, de sejtelmük sem volt róla, hogy háromszáz év múlva ez előtt a Krisztus előtt térdfejet hajt majd az egész nagy római birodalom császárostul.

Az eredményből itáljuk meg a munkát, mint a hogy a fát gyümölcséről ismerik meg. Micsoda elképzelhetetlen nagy eleven erőnek kellett betölteni az apostolok szívet, hogy tanításuk nyomán pár száz év minden ellenállás daczára ekkora eredményt mutathat föl?!

Ez az óriási erő, ez a szellemeket magával ragadó erő nem egyéb, mint a Szentlélek ereje. Méltán mondjuk róla, hogy az Atya Istennek hatalmas lelke az, amely egykoron ezt az emberileg fölfoghatatlan nagy világot teremtette, amelyről, mikor még a világ csak pusztaság és üres volt, így emlékezik meg az ihletett író:

„Isten lelke lebeg vala a vizek fölött“.

Ez a lélek választotta és nevelte Izrael népét, hogy az egy igaz Isten ismerete szakadatlan folytonossággal fennálljon és soha ki ne vesszen az emberiségből, hogy a Megváltó eljövételével ennek az egy nemzetnek örökségében részesüljön szellemileg a világnak minden népe.

Mennyivel fonságesebb fölfogása ez az Isten művének, mint az az önző, kicsinyes nézet, amely a népeket nem testvéreként akarja látni, hanem egy nemzetet urnak, a többi rabszolgának akarná tekinteni a Megváltó nevében! De az eredmények megmutatták, hogy ez a fölfogás mennyire téves és mennyire méltatlan az Isten küldöttjéhez!

A Szentlélek ünnepén kiáradt hatalmas erő példaképen szolgálhat a jövő minden szellemi mozgalmához, minden művéhez, amely az eszme jegyében indul hódító útjára.

Legyen az a mű akár a vallásos életnek valamely újabb megnyilvánulására való törekvés, vagy legyen valamely nemzet szabadságáért, jogaiért vívott harcz, vagy legyen valamely elnyomott osztály jogainak kivívására irányuló törekvés, vagy akár a földművelés, ipar, kereskedelem fölvirágoztatását célozza: mindennek sikere a kiinduló szellemi erő belső valóságától függ.

Ha a kezdeményezők teljesen át vannak hatva ügyük igazságától, nemességétől és szentségétől, úgy hogy nagyobb fáradtságtól, áldozatoktól sem riadnak vissza ügyük érdekében, akkor el lehet mondani, hogy ez a mű szükséges a világmegújulás folytatására, hogy ihletve van a Teremtő lelkétől: Isten akarja azt az emberek által.

Az ilyen mű sikerülni is szokott és a maga idején meghozza gyümölcsét a nemes, szent törekvés és az erős akarat.

Ilyen értelemben még jelentékteleneknek látszó törekvésekről is áll az a mondás, a mit egyik zsidó böles kockázttatott az üldözött apostolok ügyében:

Hagyjátok őket, ha az ő tanításuk emberi koholmány, akkor magától is elenyészik; ha pedig az Isten lelke szól ő bennük, akkor ki nem irthatjátok a világ minden fegyvereivel sem!

Az Isten lelke tehát az az őserő, a mely eszmékért lelkesülő nagy férfiakat időnként ihletni szokott s ez az erő eleintén kicsiny és csendben működő, mint a természet erői; sokszor csak akkor vesszük már észre, mikor lassan aláásta a régi világrendet s a romok közül mintegy varázsszóra új világ, új társadalmi rend körvonalai tűnnek elő.

TÁRCZA.**Himnus.****I.**

Derült, mosolygó fenn az ég,
Derült, mosolygó ég alatt
Bolyongok elmerengve kint,
Ugy boldogít e pillanat.

Lágy szellőtől ing a falomb,
Madár dalol az ágakon.
Szellő szavát, madár dalát
Elandalogva hallgatom.

Oly édes ez ábrándozás,
A búbajos természetén
Merengve csüngni — ah! mi kéj
Igy álmodozni csendesen!

Mikor a lélek szárnyat ölt,
Edes kéjtől megittasul —
Repülve száll magasba fenn,
A kék azúron messze tul.

Keresni ott a végtelent.
A végtelen erőt magát,
Kinek hatalma alkotott
Földet, eget, ég csillagát.

Repülj csak, én lelkem, repülj!
Kék ég alatt, felhők felül
Mig fénysugár fogadva, fény —
Sugár ölelne ott körül.

Repülj a csillagmilliárd —
Világokon! a nap felé,
Hol nem határol tér, idő,
Megdicsőült, gyönyörtele!

Zendüljön hálahimnuszod,
Imádni, félni, hinni őt.
Kinek hatalma mindenben,
A szellemet, az őserőt!

II.

Ki ad dalt a dalos madárnak?!
Ki illatot, színt a virágnak?!
Ki koszoruzza lombozatát
A bérczet? — és himes pázsittal
Ki a mezőt?! — közel és távol
A fénysugárban ki világot?!

Boru közelg, felhők az égen,
A kiterjedt nagy messzeségen
Elsötétül, a föld megdobbán,
A menny kigyul és lángra lobban.
Ki gyújtja fel? — ez égi lángban
Ki szól a mennydörgés szavában?!

Elmult a vész, az ég viharja
Lecsillapult, — lázas moraja
Elcsendesült, — felhők határan
Ivet von a tarka szivárvány.
Lobogót bont, hét színnel játszó. —
— Ki bontja ki e békezáslót?!

Csak ő, csak ő! ki száz alakban
Feltűnve bár: változhatatlan.
Föld határa, menny boltozatja
Csak őt hirdeti, őt mutatja.

Ég, föld disze, fénye, boruja
Mind, mind az őserő tanuja.

III.

Álltam magas bércz tetején,
Jártam a föld bányáiban.
Néztem a csörgő folyamot,
S a vészés árt hullámiban.

Mig átszelé a sík mezőt,
Szűk medrébe játszva haladt.
Láttam vihartól felkavart,
Mig nőtt, sodort az áradat.

Téptem virágot a mezőn,
Mig száz virult, száz született.
Hallgattam a hulló levélt,
Láttam halált és életet.

A fényes nap lövelt reám.
Szárnyával a mély éjszaka
El — betakart; fejem fölött
Ragyogott holdja, csillaga.

Sugárözön fogott körül,
Homály ölelt, borult élelem.
Ah! fényben, árnyban egyiránt
Az őserőt esodáltam én!

* * *

Zöld pást ölen, virágok közepett
Ülök merengve, elgondolkozom.
Távol haragszó hangja hat felém,
Leborulok, halkán imádkozom.

Borsody Béla.

Az ilyen nagy, mélyreható törekvések emberei nem dobolják össze egyszerre az országot, világot, nem alakítanak bizottságokat, nem küldenek ki albizottságokat, nem választanak elnököket, jegyzőket, hanem komolyan hozzáfognak csendes, föltűnést nem keltő munkájukhoz s az eszme lassan érik, átheviti a komoly munkások lelkét, nem zavarják őket a profánok; mikor már szembevesszük a mű, akkor már olyan erősen gyökeret vert, hogy a hatalom nem oszthatja föl az egyesületet, hanem számolnia kell vele, mint erőntényezővel.

Igy jöttek létre a nagy művek mind, belső szellemi erőből duzzasztva, eleintén kicsinyesen, elrejtve, de napról-napra élve és növekedve.

Igy lehet nagy dolgokat létrehozni ma is a vallási vagy a nemzeti élet, a társadalom, a földművelés, ipar, kereskedelem terén. Első alapföltétele minden nagy műnek, a mely biztos hatásra, eredményre számít, az eszméért való lelkesedés, az Isten lelke, a mely egyedül képes az anyagi és szellemi világ megújítására.

E nélkül össze lehet dobolni az emberek tömegét hivatalos egyesületekbe, de egy-két esztendei szalmaláng után az eredmény csak egy marok hamu lesz.

Bárcsak a Szentlélek világosítaná föl minél több magyar ember szívét, hogy megértenék azt, a mi az Isten lelkétől való! —*hz.*—

Orvos-gyógyszerészegyleti gyűlés.

Gömörmege orvosszövetsége és orvos-gyógyszerészegylete május hó 30-án tartotta a *várgedei* gyógyfürdőben tavaszi közgyűlést dr. *Löcherer* Tamás elnöke alatt. — A gyűlésre *Klein* Sámuel tulajdonos már évek előtt meghívta a testületet, s most, bár Rozsnyón kellett volna tartani a gyűlést, de miután őszszel már itt a fürdőben nem lehet összejövetelt tartani, a mult közgyűlés határozata szerint itt adtak találkozót egymásnak az orvosok, gyógyszerészek és állatorvosok.

A közgyűlésen jelen voltak az elnökön kívül dr. *Meskó* Miklós alelnök, dr. *Borszéki* Ármán (Föld), dr. *Fodor* Béla (Rimaszombat), dr. *Gaál* Gusztav (Tornalja), dr. *Gescheit* József (Pelsőcz), dr. *Hajcsy* Sándor (Rozsnyó), dr. *Honczey* Gyula (Kokova), dr. *Hruska* János (Nyustya), dr. *Kármán* Aladár (Rimaszombat), dr. *Lusztig* Sándor (Balog), *Szporny* Mihály (Ajnaeskő), dr. *Schwarz* Márk (Tiszolcz), *Schwarz* Ármán (Putnok), dr. *Sailer* Károly (Liker), dr. *Sigmund* József és dr. *Zehery* István (Rimaszombat) orvosok, *Fekete* Nándor (Putnok), *Hello* János (Kokova), *Lamos* Lajos (Rimaszombat) és *Thomka* László (Nyustya) gyógyszerészek és *Kerekes* Móricz, *Palm* Nándor (Rimaszombat) állatorvosok.

Megjelent a gyűlésen *Osváth* Dániel, a rimaszécsi járás főszolgabírája is. Elmaradásukat kimentették: Dr. *Auerbach* Lajos, dr. *Bleier* Leó, dr. *Hensch* Géza, dr. *Kennyel* János, dr. *Lichtschein* Adolf, dr. *Posevitz* Albert, dr. *Ruber* József, dr. *Seabó* Károly orvosok, *Dedinszky* Gyula, *Deutsch* Miksa gyógyszerészek és *Kertész* Lajos állatorvos.

A fürdőtelepre érkezőket *Klein* Sámuel és *Kohn* Albert üdvözölték s az orvosok, gyógyszerészek és állatorvosok a telep elhelyezését, berendezését, a forrást, gépházat és a fürdőszobákat megtekintették, figyelmüket minden hygienikus részre kiterjesztvén. — A körut végzetével az étterembe vonultak s dr. *Löcherer* Tamás elnök szívélyes, meleg szavakkal üdvözölte az egybegyűlteket s örömeinek adott kifejezést, hogy a várgedei fürdőtelep intézőségének régi kérését teljesíthetik s itt tartathatják gyűlést. Utal az elnök megnyitójában arra, hogy a vármegyei orvos-gyógyszerészegyletnek feladata volna, hogy a megye közegészségügyi intézményeit támogassa s az egyes községeket és városokat is közegészségügyi és orvosi szemmel nézze meg, azok felett irányító kritikát gyakoroljon. — Ezért kell e fürdő jövője

érdekében az orvosoknak véleményét mondani s ő mindjárt elő is adja azon igen sok előnyt, mely a fürdőt gyógytényezővé minősíti. Bő forrása, jó levegője, kitünő vasuti összeköttetése, gyógyvizének jótékony hatása a vidék szegényebb sorsu szenvedőinek is Mekkájává avatják a fürdőt, hol sok vérszegény, közsvényes és reconvalescens beteg talál gyógyulást és üdülést. Azonban a felszerelésben még igen sok a hiány. A fürdőtelep fekvése mély, szobáinak elhelyezése nem jó; sötétek, hidegek a szobák.

Emelni kell az épületeket, segíteni kell a zsufolt-ságon, mert most kis területen sok az épület; a fürdőkádakat ki kell cserélni, a mostani vendégszobák helyén olvasó-társalgó termet kell építeni, mert gyógyterem niucs; a parkot nagyobbítani s *nyaraló-telepet* kell létesíteni. Ha az erdő alján, a domboldalon a cigányok kitelepítése után tíz villaszerű épületet emelnének, meg volna vetve alapja a fürdő további fejlődésének. Ehhez azonban jóakarát s a vidéknek s a közbirtokosságnak áldozathozatala és készsége volna első sorban szükséges. A fürdő fellendítése azért is szükséges volna, hogy a csizi jódviz kurának mintegy kiegészítő részét képezné a szénsavas vasas kura.

A fürdő kritikai méltatását nagy figyelemmel hallgatták a jelen voltak s az elnök körültekintő és okos, szakszerű előadását általános helyesléssel fogadták.

Ezután a *körorvosok* ügye került tárgyalásra. A központ felhívása folytán ugyanis országszerte mozgalom indult meg az iránt, hogy a körorvosok megalapításának biztosítása czéljából minden vármegyéből terjesztessék be javaslat arra nézve, hogy a körorvosok fizetése állami hozzájárulással kongruenszerűen miként volna rendezhető. Dr. *Löcherer* elnök felkérésére e tárgyban dr. *Meskó* Miklós tiszti főorvos készített nagy gonddal egy tervezetet, melyet a közgyűlés el is fogadott s a központhoz felterjeszteni határozott.

E javaslat szerint vármegyénkben a körorvosok fizetése és jövedelme minden körben egyöntetűen van felvéve olyképen, hogy a kiegészítéshez szükséges állami pótvadalmazás vármegyénkben megiehető nagy összeget tenne ki. Nehány egészségügyi kör új beosztást is kapna s a mostani fizetést az új rendszeresített törzsfizetés jóval felülmúlja.

A közgyűlés a tiszti főorvos nagy munkáját elismeréssel honorálta, a javaslatot pontonként tárgyalva elfogadta a megbízta az elnökséget annak a központhoz való beértesítésével.

A közgyűlés dr. *Schöpfung* Károlynénak, egy vágyhelyi járásorvos nyomorgó, beteg özvegyének 50 kor. segélyt szavazott meg.

Elhatározta a közgyűlés, hogy az elhunyt orvosok hagyatékának rendezését az elhalt lakhelyéhez legközelebb álló három orvosra bizza, s az országos orvosszövetség központjában létesítendő alosztályok eszméjét helyesli, mert ezek fognak a körorvosok, törvényszéki, fogházi, kórházi, betegsegélyzőpénztári stb. stb. orvosok ügyével foglalkozni.

Az orsz. balneologiai egyesület megkeresését, melyben a hazai fürdők pártolására felhívja az orvosszövetséget, tudomásul vették és elhatározták, hogy a balneologiai egyesület hazafias, nemes munkájában szíves készséggel támogatják.

Dr. *Kármán* titkár beértesztette az orvosszövetség- és orvosgyógyszerész egyesület mult évi számadását. A közgyűlés tudomásul vette s dr. *Szabó* Károly szövetség, *Kishonthy* József orvosgyógyszerész egyesületi pénztárnok elismerése kapcsán a felmentvényt megadta.

Ezután a szakelőadások következtek, dr. *Sigmund* József közkórházi osztályorvos igen érdekes előadást tartott a sérvéről és azok újabb műtői módjairól.

Dr. *Zehery* István törvényszéki és fogházorvos törvényszéki tárgyalás kapcsán egy bélrepedés esetét ismertette, mely eszmecserét provokált, s az elnök felkérte az előadót, hogy minden tanulságos és érdekes törvényszéki esetet adjon elő a gyűlésnek. Dr. *Kármán* Aladár kórházi osztályorvos egy szeszmérgezési önkivületes esetét adta elő a hozzáfűzött reflexiókkal, s ezzel a közgyűlés, mely 10 órakor kezdődött 1/2 1-kor véget ért, s az illusztris társaság a fehér asztalhoz ült, melynél a fürdőtulajdonosok igazi magyaros vendégszeretetét élvezte.

Az ebédnél lelkes hangulat uralkodott. *Osváth* Dániel főszolgabíró volt az első felszólaló, ki pohárköszöntőjében meleg szavakkal üdvözölte az egyesület tag-

egyszersmind pap is volt, valaki tréfából megjegyzi, hogy adja őket rögtön össze. Az egyik pár tiltakozott ellene, de a másik pár nevetve beleegyezését adta s a közönség örömmujongása között megtörtént ott az előadó deszkákon az esketés s mint boldog pár távoztak ők, kik azelőtt soha életükben egymást nem látták.

Egy amerikai urihölgy, Miss Edith Bowlin eltö-kélte magát arra, hogy csak ahhoz megy nőül, kit igazán szeret, de őt minden akadály leküzdésével meg fogja nyerni. A hölgy szép, fiatal és gazdag is volt, aggodalma nem igen lehetett. Számos kérést kopogtatott ajtaján, de mindannyian kosárral távoztak. Egy este Miss Bowlin egy Varieté színházba látogatott el s ott egy akrobatába halálosan beleszeretett. A következő nap fel akarta keresni a férfit, de ennek szerződése előző este lejárt s még az éj folyamán elutazott, hogy hová, senki sem tudta; két évvel át kereste ideálja megtestesülését. Hiába követett el mindent, hogy a világ artistái között feltalálja. Hogy nem találta őt, annak az volt az oka, hogy néhány hétre reá, hogy Miss Bowlin az akrobatát meglátta, utóbbi könnyebb baleset folytán kénytelen volt ezzel a kenyérkeresettel felhagyni s ügynökké lenni. — Négy évre reá, midőn egy alkalommal a Pittsburg melletti Unitownban látogatást tett, véletlenül meglátta a volt akrobatát. Hamisítatlan amerikai elhatározással hozzája lépett s kérte őt, hogy szállodájának társalgó szobájába kísérvé őt, hol valami fontos dolgot akar vele közölni. Itt feltárta előtte szíve titkát, hogy legforróbb óhaja, hogy neje lehessen. Az ügynök alaposan meg volt lepve s gondolkodási időt kért, két hétre reá pedig férje volt az energikus hölgynek.

Még manapság is vannak szerelmesek, kik a középkorbeli lovagok mintájára a legnagyobb hőstettek képesei, hogy hölgyeik szívét megnyerjék. Egy ilyen

jait s lelkesen éltette. Utána dr. *Löcherer* Tamás elnök szólt, s a körorvosok nehéz működését méltatva, értük üritette poharát. — Dr. *Lusztig* Sándor a körorvosok nevében sietett megköszönni a figyelmet és dr. *Löcherer* elnököt s dr. *Meskó* alelnököt köszöntötte fel, mert ők a körorvosok ügyét mindig szívükön viselték, s most is az ő érdekében fáradoznak. Dr. *Zehery* István a kartársak összetartására emelt poharát, *Mátrai* Arnold nyug. minisztr. számtanácsos mint vendég az orvosokat köszöntötte fel, s megköszönte nekik, hogy bányáját *Schwarz* Ármán putnoki orvost jubileuma alkalmából lelkes ovációban részesítették. — Dr. *Kármán* Aladár a fürdőtulajdonosok köszönetét és háláját tolmácsolta a megjelentek előtt, majd pedig a szíves fogadtatásért és vendéglátásért fejezte ki az orvosszövetség és orvosegyület köszönetét a fürdőtulajdonosok előtt. Végül *Fekete* Nándor szólt és reflektálva az előbbi szavakra, ő is a fürdő fellendüléseért emelt poharát, kérve a tulajdonosokat, hogy a villák létesítése érdekében indítsanak akciókat. A társaság kedélyes hangulatban volt együtt 3 óráig, mikor aztán a vonattal elutaztak.

A rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium nyilvános évről vizsgálatának sorrendje az 1905—1906. tanévben.

Junius 9. Szombaton d. e. vallástan I—VII.
Junius 11. Hétfőn d. e. I/a. Magyar—Földrajz I/b. Természettan—Földrajz. III. Magyar, Földrajz, Számtan. IV. Számtan—Geometria. V. Latin—Német.
Junius 12. Kedden d. e. I/b. Latin—Magyar. II. Földrajz, Természettan. Geometria. III. Német—Történet. VI. Történet—Számtan. VII. Számtan—Természettan—Görög.
Junius 13. Szerdán d. e. I/a. Számtan—Geometria. II. Latin—Számtan. IV. Latin—Történet—Természettan. V. Magyar—Történet. VI. Latin—Magyar.
Junius 14. Csütörtökön d. e. I/b. Magyar—Geometria. IV. Magyar—Német. VI. Görög—Görögptőlőirodalom. VII. Magyar—Latin—Görögptőlőirodalom.
Junius 15. Pénteken d. e. I/a. Latin—Természettan. III. Latin—Geometria. V. Számtan—Görögptőlőirodalom. — Délután: VI. Természettan—Német.
Junius 16. Szombaton d. e. II Magyar. V. Természettan, Görög. VII. Történet—Német.
Junius 18—19. Hétfőn—Kedden magántanulók vizsgája.

Jegyzet: A főgimnázium ifjúságának torna-vizsgálata junius 10-én (vasárnap) d. u. 3 órakor lesz a gimnázium épület udvarán.

Rimaszombat, 1906. május 31.

Az igazgatóság.

Értesítés és meghívás.

A rimaszombati közs. iparos-tanonciskolában az 1905—6. tanévi *évről vizsgák* kapcsolatosan a *tanonc-munkakiállítás* f. évi junius hó 10-én d. u. 2 órától 5-ig az állami elemi fiúiskola tantermeiben fognak megtartatni, melyre a mélyen tisztelt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja

Rimaszombat, 1906. junius 2.

Az igazgatóság.

Vizsgarend a rimaszombati áll. polg. leányiskolában.

A rimaszombati állami polgári leányiskolában a f. 1905—906-ik iskolai évben az évről vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg:

Junius 12-én d. e. 8 órakor a róm. kath., az ev. ref. és izr. vallású növendékek vallás-vizsgálata az iskola épületében.

Junius 13-án d. u. 3 órakor francia nyelvi vizsga.

Junius 13-án d. u. 5 órakor torna-vizsga.

Junius 15-én d. e. 8 órakor az I. polgári osztály vizsgája.

Junius 15-én d. u. 2 órakor a II. polgári osztály vizsgája.

Junius 16-án d. e. 8 órakor a III. polgári osztály vizsgája.

Junius 16-án d. u. 2 órakor a IV. polgári osztály vizsgája.

hős volt Hoen, Logansportból, mely északamerikai egy kis városa. Nevezett gazdag és csinos fiatalember volt, hanem rendkívül görbe lábai valának. Midőn hölgyét, kit imádatl szeretett, megkérte, az visszautasította őt, kereken kinyilatkoztatta neki, hogy a visszautasításnak semmi más oka nincs, egyszerűen csak, hogy a lábai erősen secessió irányt követnek. Szerelme tárgyának küszöbéről hősünk egyenest a kórházba ment, hol könyörögve kérte az orvosokat, törnék el mind a két lábát két helyen s forrassák össze azokat olyantélekép, hogy azok egyenesek legyenek. Kezdetben eszelőnek tarták őt, de ő annyi energiával ismétlé kérelmét, hogy kívánságának eleget ténének s az ép oly fájdalmas, mint nehéz műtet elvégezték rajta, még pedig hosszú gyógyulás után a legszebb sikerrel. Mister Hoen teljesen felgyógyulva hagyta el a kórház termet egyenes lábakkal s mi több, még magasabb is lett, mint azelőtt volt. Választotta az önfeláldozás oly nemes példáján megindultan borult nyakába s most már mi sem hiányzott boldogságukból.

Nem régiben Sándorfalván véletlenségből az esketésnél két pár feleselődött. Két fivér, Imre és Ferenc két nővért vezetett az oltárhoz. Megfoghatlan véletlenség következett a párokat a tanuk úgy állították fel, hogy mindegyik vőlegény jövendőbeli sógorúja kezét kapta meg. A pap nem ismerte a körülményeket, megeskette a párokat és csak mikor a sekrestyében az anyakönyvi bejegyzés történt, lett a dolog nyilvánvalóvá, hogy mindkét fivér a másik menyasszonyát kapta nőül. Természetesen tiltakozás történt, de a dolog nem volt egykönnyen helyrehozható, a házasság érvényben volt. A lakodalmi háznál ebből jól sikerült verekedés kerekedett, de a nóta vége mégis csak az volt, hogy a párok, kik így véletlenségből lettek összekötve, beletörődtek a helyzetbe s zavartalanul éltek.

Hymen rózsalánczairól.

Németből BERTHOLD után.

A londoni rendőrök igen előzékenyek a hölgyekkel és aggokkal szemben. Népes utkeresztezéseknél kísérőként szegődnek gyakran, hogy az esetleges elgázolásoktól megóvják. Egy csinos rendőr, ki a londoni utcák egyik forgalmas sarkán állott, gyakrabban segélyt nyújtott így egy fiatal uri hölgynek a magasabb körökből. E nehánszori találkozásból barátságos viszony fejlődött ki közöttük és egy napon ama meglepő hír keringett a londoni magas körökben, hogy egy előkelő admirálisnak leánya egy rendőrrel megszökött és titkon vele örök frigyre lépett.

1889. évben a berlini Panoptikumban egy csinos, kedves leány volt alkalmazva mint virágárusnő. Ez a leány gyakran elkövette azt a tréfát, hogy a viaszalakok sorába ült, úgy hogy a látogatók gyakran képtelenek voltak őt a viaszfiguráktól megkülönböztetni. Egyik nap jött egy fiatal ember, egy dús gazdag kereskedő fia Koppenhágából a Panoptikum megtekintésére s ott látta a mozdulatlan leányt. Kíváncsiságból megérinté őt, hogy csakugyan viaszból van-e? A virágárus leány megjéjt, felkiáltott s virágait eléjt. A meglepett fiatal ember a virágok összeszedésében segítséget nyújtott, beszédbe ereszkedett vele, következő nap ismét meglátogatta őt, egy hét mulva pedig házassági ajánlatot tón, mely el is fogadtatott.

New-Orleansban, 1901. évben előadást tartott egy vándorszónok a phrenológiáról és kinyilatkoztatást végül, hogy képes a koponya-alkat után megjelölni, mely emberek vannak egymásnak teremtvé. A közönség kérelmére rögtön két párt keresett ki az egybegyűlteket közül és bemutatta őket, mint teljesen összeillő párt. Miután a vándorszónok

Junius 17-én d. e. az ág. ev. növendékek vallás-
vizsgálata saját templomukban.

Junius 19-én d. u. 3 óraker záróünnepség a Polgári
Olvasókör dísztermében, utána a bizonyítványok kiosztása.

Junius 20-án d. e. 8 óraker az I. és II. osztályu
magántanulók írásbeli vizsgája.

Junius 20-án d. u. 2 óraker az I. és II. osztályu
magántanulók szóbeli vizsgája.

Junius 21-én d. e. 8 óraker a III. és IV. osztályu
magántanulók írásbeli vizsgája.

Junius 21-én d. u. 2 óraker a III. és IV. osztályu
magántanulók szóbeli vizsgája.

21-én d. e. 10 óraker záróértekezlet.

A vizsgálatok nyilvánosak, s arra a m. t. tanügyi
Elöljáróságot, Szülőket s az érdeklődő közönséget tiszte-
lettel meghívom.

Rimaszombat, 1906. május 27.

Kathona Géza, igazgató.

Értesítés és meghívás.

A rimaszombati áll. elemi fiu- és leányiskolákban
az 1905—6 tanévi évről vizsgálatok a következő sor-
rendben fognak megtartatni:

Szerdán, junius 13-án d. e. 9—11-ig a róm. kath.
fiunövendékek vallástani vizsgája.

Szerdán, junius 13-án d. u. 2—5-ig a róm. kath.
leánynövendékek vallástani vizsgája.

Vasárnap, junius 17-én d. e. 9 óraker az ág. hitv.
ev. fiu- és leánynövendékek vallástani vizsgája.

Hétfőn, junius 18-án d. e. 9 óraker az ev. ref. és
izraelita fiu- és leánynövendékek vallástani vizsgája.

Hétfőn, junius 18-án d. u. 4—5-ig a fiuiskolai növen-
dékek tornavizsgálata

Hétfőn, junius 18-án d. u. 5—6-ig a leányiskolai
növendékek tornavizsgálata

Kedden, junius 19-én d. e. 8—11-ig a III. fiu- és
leányosztályok vizsgái.

Szerdán, junius 20-án d. e. 8—11-ig a IV. fiu- és
leányosztályok vizsgái.

Csütörtökön, junius 21-én d. e. 8—10-ig az I. A) és I. B) fiu- és leányosztályok vizsgái.

Pénteken, junius 22-én d. e. 8—10-ig a II. A) és II. B) fiu- és leányosztályok vizsgái.

Pénteken, junius 22-én d. u. 2—4-ig magánvizsgák.

Szombaton, junius 23-án d. e. 8—11-ig az V. és VI. fiu- és leányosztályok vizsgái.

A protestáns növendékek hittani vizsgálati saját
templomaikban, a többi vizsgálatok pedig az illető isko-
láknak tartatnak meg.

E vizsgálatokra a m. t. gondnoksági tagokat, szülő-
ket és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk.

Rimaszombat, 1906. junius 2.

Törköly József, Matolcsy Pál,
áll. el. fiuiskolai igazgató, áll. el. leányiskolai igazgató.

Hirek és vegyesek.

Boldog ünnepet! Lapunk előfizetőinek és
munkatársainak örömteljes, boldog pünkösdi ünne-
peket kívánunk! A Gömör-Kishont szerkesztősége
és kiadóhivatala.

Személyi hírek. Gróf Andrássy Dénes nemes-
lelkű főúrunk tolyó hó 1-én jószágigazgatója Sulyovszky
István kir. tanácsos társaságában ősi fészkebe Krasznahorkaváraljára érkezett, hol hosszu külföldi útja után pár
hétig pihenni fog

Képviselőink az országos bizottságokban. A földmívelésügyi bizottságba: Putnoky Mór put-
noki kerületi; a gazdasági bizottságba: Szentiványi Árpád
kövii kerületi; a közigazgatási bizottságba: Putnoky Mór
putnoki és Szontagh Andor jolsvai kerületi; a közlekedés-
ügyi bizottságba: Gróf Andrássy Géza roznói kerületi;
a munkásügyi bizottságba: Bernát István rimaszombati
kerületi és az összerendeltetlenségi állandó bizottságba:
Szentiványi Árpád kövii ker. képviselőt választották be.

Főuri eljegyzés. Gróf Andrássy Géza nagy-
birtokos, a roznói kerület országgyűlési képviselőjének
és nejének Kaunitz Eleonóra birodalmi grófnőnek leá-
nyát, a bájos Mariczát eljegyezte Lichtenstein János
herceg cs. és kir. sorhajóhadnagy.

Kinevezés. Dr. Dráskóczy Viktort, Dráskóczy
László rimaszécsi kerületbeli országgyűlési képviselő jeles
képzetségű fiát, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a
vezetése alatt álló minisztériumhoz fizetés nélküli segéd-
fogalmazóvá nevezte ki.

Hivatalvizsgálat. Dr. Mészáros István kir.
ügyész megkezdte a járásbírók vizsgálatát május hó
31-én, mikor is a rimaszécsi kir. járásbírók ügyészi
megbízottjának működését és a fogházat vizsgálta meg.

Névmagyarosítások. Benyó János tornaljai
járásbírósi hivataloslag vezetéknevét belügyminiszteri
engedéllyel Békési-re, kiskoru Groszman Miksa polomi
illetőségű, a kassai közig. tanfolyam hallgatója Gömöri-re
magyarosította.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter
Gaál János dobsinagölniczvölgyi II. sz. állami el. iskolai
tanítót az apéczi állami el. iskolához jelen minőségében
áthelyezte.

Az elemi iskolák erdei mulatsága. A rima-
szombati mindkét állami elemi iskola folyó hó 5-én tartja
nyári mulatságát a szabadkai erdőben, melyre a nagy
közönséget ez uton is tisztelettel meghívja a rendezőség.
Kedvezőtlen idő esetén a mulatság folyó hó 7-én fog
megtartatni. — Az ebéd (három fogás) ára fél liter
borral és szodával együtt két korona husz fillér. Egyben
tudatjuk azt is, hogy mérsékelt áru uszonnáról és vacso-
ráról, valamint különféle hűtött italokról gondoskodva
van. — Aláírási iverk az ebédhez a kaszinókban és az
iskolai irodákban vannak kitéve.

Felhívjuk tisztelettel lapunk azon előfizetőit,
kik díjaikkal hátralékokban vannak, hogy az előfize-
tési díjat legalább utólagosan sziveskedjenek bekül-
deni, a mennyiben ezt nem tennék, kénytelen lesz a
kiadóhivatal ezek részére beszüntetni a lap to-
vábbi küldését.

Eljegyzés. Hütter Béla, a gömöri takarékpénztár
főkönyvelője eljegyezte Rozsnyón Falvi Erzsikét, Falvi
Jenő roznói könyvkereskedő szép és művelt leányát.
A menyasszony néh. Kármán Samu helybeli könyvke-
reskedő özvegyének unokája.

Adomány a helpai tűzkárosultaknak.
Coburg Ferdinánd bolgár fejedelem 3000 korona ado-
mányt utalványozott a helpai tűzkárosultak részére.

Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügy-
miniszter Szifft Géza jegyzőt irnokot a betléri áll any-
könyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

Hivatalos órák. A rimaszombati m. kir. pénz-
ügyigazgatóság értesíti az érdekl. közönséget, hogy a
hivatalos órák a f. év junius 11-től október 1-ig terjedő
idejére a rimaszombati m. kir. adóhivatalnál reggeli 7
órától délutáni 1 óráig, a nagyrőcezi m. kir. adóhivatalnál
pedig reggeli 8 órától délutáni 2 óráig terjedő időben
állapították meg s ehhez képest a ki- és befizetések a
rimaszombati m. kir. adóhivatalnál reggeli 8 órától déli
12 óráig, a nagyrőcezi m. kir. adóhivatalnál pedig reggeli
9 órától délutáni 1 óráig teljesítetnek s ugyanannyi ideig
tartatnak nyitva a nevezett kir. adóhivatalok iktatókönyvei
is a felek részére és beadványok ezen időpontban fogad-
tatnak el a felektől.

Nőegyleti mulatság. A rimaszombati izraelita
nőegylet saját javára, tolyó hó 10-én a Széchényi-
kert fedett helyiségében nyári táncmulatságot rendez.
Kezdeté délután 4 óraker, belépti díj 1 korona. Felül-
fizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztat-
nak. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatság 17-én tar-
tatik meg.

Eljegyzés. Marek László a m. kir. állami vas-
gyárak tiszolczi mérnöke eljegyezte Prókay Antal Win-
dichgrätz herceg uradalmi számtartónak leányát Vilma
Sárospatakon.

Iskolai gondnoksági ülés. A helybeli állami
polgári leányiskola és állami elemi leány- és fiuiskola
gondnoksága f. hó 1-én Lukács Géza elnöke alatt
ülést tartott, melynek első tárgya volt Drusiner György
vált tanfelügyelő bucsuja és utódja Pogány István be-
köszöntője. Előbbi köszönetet mondott a gondnokságnak
támogatásáért, viszont a gondnokság elismerését fejezi ki
a volt tanfelügyelő buzgó működésével szemben; utóbbi
pedig a népoktatás érdekében kifejtendő működéséhez a
gondnokság jóindulatu támogatását kéri. Ezt a gondnok-
ság — mely bizalommal tekint az új tanfelügyelő mun-
kássága elé — készséggel megígéri. — Kathona Géza
igazgató bejelenté, hogy a kormány 1460 korona évi
államsegélyt utalványozott a dologi kiadások pótlásához.
Ez öt évi tartamra van megállapítva. A gondnoki állást,
melyről dr. Szabó Károly leköszönt, úgy töltötték be,
hogy e tisztelet a polgári leányiskolánál Kathona Géza,
az állami elemi fiuiskolánál Törköly József, a leányisko-
lánál Matolcsy Pál igazgató fogja ellátni. — Tudomásul
vették Kathona Géza bejelentését, hogy a vallás- és köz-
oktatási miniszterhez a hatodik tanerő beállítása érdeké-
ben újra kérvényt adott be. Mult évben ugyanis a ké-
relem fedezethiány miatt nem volt teljesíthető. — Az
1905—1906-ik tanév számadásainak megvizsgálására Lu-
kács Géza elnöke alatt Baksay István kir. tan. és
Boczkó Dániel s az igazgatók küldettek ki. A polgári
leányiskolában az évről osztályvizsgák f. hó 15—16-án
lesznek, a záróünnepély pedig 19-én. — Elnök bejelenté
még, hogy az új leányiskola épületének alapozási mun-
kálataihoz már hozzáfogtak s ezzel áttért a gondnokság
az elemi iskolai ügyek tárgyalására. Itt első sorban az
esküt tették le: dr. Szabó Károly, dr. Lichtschein Adolf
és dr. Kármán Aladár, majd Matolcsy Pál jegyző és
Törköly József tették meg előterjesztéseiket. Az államtól
a leány- és fiuiskola külön-külön 118 kor. 55 fillér értékű
tankönyvet kapott és 459 korona államsegélyt kapott a
leányiskola, 461 koronát a fiuiskola. Tandijelengedésben
is számosan részesültek. Tudomásul szolgált a minis-
teri leirat, hogy a beiratási díjakat szabad csakis az ifjúsági
és tanítói könyvtár céljaira fordítani. A mi eddig is így
történt. A városi közgyűléshez intézett megkeresésre a
képviselőtestület kimondotta, hogy a szabadkai erdőben a
fedett tánchelyiséget kibővíti és főzöhelyiséggel látja el.
E munkálatok azonban csak a jövő év folyamán lesznek
keresztülvihetőek. — Tudomásul vétetett a Matolcsy igaz-
gató bejelentése, hogy a napközi otthonban, mely a jóté-
kony nőegylet aegise alatt működött, a lefolyt télen 36
fiu és 34 leánygyermek kapott meleg ebédet. A gond-
nokság hálás elismerését fejezi ki a nőegyletnek a sze-
gény gyermekekkel szemben kifejtett áldásos és nemes
működéséért. — Dr. Szabó Károly városi tisztii orvos
91 leányt és 85 fiut oltott be az idén. Még az elemi
iskolai vizsgarend állapított meg s Törköly József in-
dítványára elhatározták, hogy az új terv szerint beho-
zandó kézügyesítő oktatáshoz szükséges építkezés és be-
rendezés költségeinek fedezetére a kormányt kéri meg.
Ezzel az ülés az elnök lelkes életteléssel véget ért.

Csendőrkörületi változás. A m. kir. belügy-
miniszterium a vármegyénk területén levő rimaszombati
és roznói m. kir. csendőrszakszparancsnokságokat s így
ezzel együtt az összes őrsöket folyó évi május hó 15-től
a pozsonyi V. től a kassai IV. sz. csendőrszakszparancsnokhoz
helyezte által. Ezen változás folytán a roznói szaksz-
parancsnokságtól a tornaljai, putnoki és ragályi őrsöket
a rimaszombati szakszparancsnokság alá helyezte.

Ipartestületi előljáróság ülése. Mult vasár-
nap tartotta az ipartestületi előljáróság Varga Lajos
elnöke alatt első ülését. A lemondás folytán megüre-
sedett állások ez alkalommal töltettek be választás ut-
ján. Varga Lajos elnök meleg hangon üdvözölte az elő-
ljáróság tagjait, s az iparhatóság képviselőitben megjelent
Dr. Gyürky Pál városi főjegyzőt és Institorisz Endre
ügyészt. Alelnökké megválasztott: Horváth György,
pénztárnokká: Zsuffa Kálmán, jegyzővé: Rónay Gyula.

Szerencsétlenség. Mult hó 29-én Pelsűczön
törvényszéki boneyolás volt. Egy vasuti munkás ugyanis
28-án véletlenül a teherszállító kocsii ütközői közé került
s az összenyomatás halálát idézte elő. A vizsgálat meg-
indult az iránt, nem terhel-e valakit mulasztás vagy
gondatlanság.

Nőegyleti közgyűlés. Rimaszombat és vidéke
jótékony nőegyletének ma egy hete, azaz május 27-én
volt ez évi rendes közgyűlése. A takarékpénztár tanács-
termét zsufolásig megtöltötték az egyesület szépséges és
jóságos asszonyai, kik évről-évre fokozódó érdeklődéssel

vesznek részt a legszebb munkában: az emberszeretet
önzetlen gyakorlásában. Az idei közgyűlésnek különben
különös súlyt és jelentőséget kölcsönzött két nevezetes
körülmény: az egyik, hogy a 3 évre megválasztott vá-
lasztmány megbízatása lejárván, új választás vált szük-
séssé; a másik pedig a 40 ik évforduló. — Samarjay
Jánosné elnök gondolatokban gazdag szép beszéddel
nyitotta meg úgy 1/4 táján a közgyűlést, általános tet-
zés közben méltatva a jótékony nőegylet hazafias
és társadalmi nagy nemzeti jelentőségét és misszióját.
Lelkes éljenzés fogadta szavait. Utána dr. Wallentinyi
Dezso jegyző felolvasta az egyesület mult évi működé-
séről készített gazdag és terjedelmes jelentését, majd a
számvizsgáló bizottság érdekes jelentését. Ebből kiemel-
jük azt, hogy az egyesület vagyona már meghaladja az
53 ezer koronát. És hogy jótékony intézményei és ala-
pítványai évről-évre szaporodnak. S ez világos bizonyága
annak a szeretetnek, melylyel művelt közönségünk a 40
éves jótékony-egyesület iránt viseltek; és annak is, hogy
annak oly hivatott elnöke és tisztikara van, a kik annak
felvirágzásán nagy munkával, ügyes tapintattal és kiváló
sikerrel munkálkodnak. Ezt fejezte ki megkapó közvet-
lenséggel az egyesület 2 régi, tiszt és valóban „alapító”
(40 éves) tagja: Raisz-Marikóvszky Emma és Baksay
István kir. tanácsos. Az ő lelkes, szeretettől sugárzó in-
dítványukra a közgyűlés hálás köszönetét fejezte ki az
elnök, a tisztikar és a választmány iránt. A tisztikart
— Samarjay Jánosné elnök, Molnár Józsefné alelnök,
dr. Marikóvszky Istvánné igazgató, Baksay István kir.
tanácsos titkár, Eperjessy József pénztáros, dr. Wallen-
tinyi Dezso jegyző — egyhangu lelkesedéssel újra meg-
választotta. Samarjayné elnök a kitüntetett figyelmet meg-
köszönvén, felhívja a közgyűlés figyelmét a 40 éves
évfordulóra. Erre Kern Adolfné lelkes indítványára el-
határozták, hogy ősszel megünneplik e nevezetes évet.
Majd ismét az elnök emelt szót és óriási lelkesedést
keltve indítványozta, hogy hatalmazza fel a közgyűlést
az elnökséget egy család-leány képző tanfolyam szerve-
zésére, illetőleg előkészítésére. Egyhangu helyesléssel
elfogadtatott. E határozat és indítvány oly fontos, hogy
ezzel még külön is foglalkozni fogunk. Egymagában is
feyenesen bizonyítja Samarjayné páratlan buzgóságát és
ügyeszeretetét. Több bejelentés elintézése után a közgyűlés
az elnök meleg, lelkes életése közben 5 óraker zárult.
Ekkor az árvák gondozóikkal a jóságos elnökhöz gazdag
ünnepi uszonnára vonultak. E nemes tethez sem kell
külön méltatás! — Az új választmány számát a köz-
gyűlés — az érdeklődésnek még hathatósabb fokozása
végett — 60-ra emelte fel. — A szavazólapok eredmé-
nyeként az új választmány tagjai a következők: Abo-
nyai Jánosné, Baksay Istvánné, Dr. Baksay Dezsőné,
Beliczky Viktorné, Bernáth Gyuláné, Benedek Gyuláné,
Boczkó Dánielné, Bodon Józsefné, Bornemisza Lászlóné,
Benyó Béláné, Dr. Cziner Miksáné, Czinke Istvánné,
Dr. Csernay Dánielné, Csider Antalné, Dapsy Józsefné,
Eperjessy Józsefné, Ethey Aranka, Farkas Zoltánné,
Peketénné-Otte Hedvig, Fülep Benjammné, Gede Istvánné,
Geduly Gézané, id. Gyürky Pálné, Hamaliár Lajosné,
ifj. dr. Institorisz Endréné, Jakovecz Alajosné, Dr. Kár-
mán Aladárné, Kerekes Dezsőné, Kern Adolné, Krizsó
Tamásné, lovag Kneusel Herdicska Károlyné, Kolbay
Sándorné, Dr. Kovacs Lászlóné, Kubinyi Bertalanné,
Lakatos Istvánné, Lengyel Györgyné, Lengyel Ivánné,
Lengyel Pálné, Lichtschein Adolfné, Loysch Ödönné,
Dr. Löcherer Tamásné, Lukács Gézané, Madarász Pálné,
Máriássy Lászlóné, Marikóvszky Emmé, Matolcsy Pálné,
Dr. Meskó Miklósné, Pongrácz Dezsőné, Dr. Ráróssy
Gyuláné, Soós-Gyulay Hermin, Sütheó Istvánné, Szabó
Elemérné, Szabó Károlyné, ifj. Széplaky Lajosné, Szügyi
Zsigmondné, Terhes Pálné, Tóth Béláné, Dr. Veres
Samuné, Dr. Wallentinyi Dezsőné, Dr. Zehery Istvánné.

Kanyarójarvány Tiszolcson. Tiszolcson már
6 hét óta tartó kanyarójarvány van. Az orvos az állami
ovodát, hol a jarvány kezdetben fellépett, idejében be-
záratta. Most már az elemi iskolában lépett fel nagy-
mérvben, úgy, hogy a növendékek 25%-a benne van. A
jarvány miatt az orvos betiltotta a tervbe vett gyermek-
mulatságot s e miatt a tavaszi himlőoltás is elmarad.

Helpai tűz. Sajnos, a nagy tűzvészről részletesebb
tudósítást ez időszerint sem kaptunk, pedig ha ottan
eszébe jutna valakinek és a pusztulást megirná, bizonyára
szélnalmat keltene olvasóközönségünkben és könnyebben
menne a gyűjtés a szerencsétlenek javára. — Anyit
irhatunk, hogy alispánunk Bornemisza László másfél-
napot töltött a helyszínen a járás főszolgabírájával és a
Coburg hercegi tisztekkel, s mindazon intézkedéseket
megtette, a melyek a hajléktalanná vált és élelem nélkül
maradt lakosság segélyezésére szükségesek voltak. Ugy tudjuk,
hogy a helyszínen rögtön bizottságot alakított, a melynek
célja a község kitelepítése és e végből az államépítészeti
hivatal egyik mérnökét Balgha Kálmánt azonnal a hely-
színeire rendeltette a szükséges felmérés eszközlése cél-
jából.

Gyanus eset. Dr. Maurer Arthur roznói járás-
orvos bejelentette, hogy Nagyveszverésen Kőszegi József
32. számú vasuti pályaudr 1 éves Margit nevű leánya
mákonymérgezés gyanus tünetei között május 30-án meg-
halt. A roznói kir. járásbírósg a vizsgálatot elren-
delte s f. hó 1-én Aranyóssy Béla jelenlétében dr. Hajcsy
és dr. Heincz orvosok a hullát felboncolták.

Egészségügyi kimutatás. A vármegyei tisztii
főorvosi hivatalhoz érkezett bejelentések szerint következő
fertőző betegségek fordultak elő. 1. **Március hónapban.**
Vörheny: Feled 1, Jolsva 1. **Kanyaró:** Rimaszecs 1,
Sőreg 1, Tiszolcz 4, Zeherje 15, Betlér 40, Harkács 1,
Putnok 9, Dobsina 2, Rozsnyó 51. **Hökhurut:** Ajnácskó
1, Krasznahorkaváralja 3. **Járványos fültömírgyölö:** Tajti
1, Tiszolcz 30, Tornalja 2. **Roncsoló toroklob:** Ujvárs 1,
Rimaszaluzsány 1, Tiszolcz 1, Rimaszomb 3. (meghalt
1), Rozsnyó 4, (meghalt 1). **Hasi hagymáz:** Ratkóbisztró
2, (meghalt 1). Rimaszecs 1, Klenócz 1, Likér 1, Nyustya
2, Tiszolcz 2, Hét 1, Rimaszomb 1. — 2. **Április hó-
napban Kanyaró:** Harkács 1, (meghalt), Almágy 6,
Tiszolcz 12, Betlér 101, (meghalt 9). Nadabula 1, Putnok
2, Szentkirály 1, Rozsnyó 38. **Hökhurut:** Jeszte 1,
Krasznahorkaváralja 1. **Báránymilő:** Rozsnyó 1. **Ron-
csoló toroklob:** Kokova 1, Barka 1, Zádorfala 1, (megh.).
Nagyrőce 1. **Hasi hagymáz:** Polom 1, Pálfala 1, Klenócz
1, Nyustya 4. Rimabánya 1, Krasznahorkahosszúrét 2,
(meghalt 1), Putnok 1, Sankfala 1, Tornalja 1.

Gondatlanság. Ez évi március 4-ikén Felsőhangonyban Kanta Jánosné 4 éves kis leányát a kemence felett levő polczra tette s aztán kiment. A kis gyermek leesett a tűzhelyre és oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még aznap meghalt, F. hó 1-én vonta kérdőre Kantánét a helybeli kir. törvényszék gondatlanságból okozott emberölés vétségéért s el is ítélte 3 napi fogházra, melybe egy vádlott, mint védője s a vádhatóság képviselője is megnyugodott.

A tolvaj bűnhődése. Ez év április 11-én történt, hogy *Banya* László rovott multu, katonaviselt legény Putnokon a dr. *Uthy* István özdi és *Balogh* Akos pincezét feltörte, s előbbiből 24 korona 80 fillert, utóbbiból 50 korona értékű tárgyat ellopott, azokat elvitte Vadnára s ott *kidoboltatta* a faluban, hogy a tárgyakat eladja. Tányérok, poharak, lábszönyeg, evőeszközök, régi fegyver stb. voltak e tárgyak. Az ípsét azonban hamarosan elcsípték, s a hüvöstre tették. Folyó hó 1-én ítelkezett felette a helybeli kir. törvényszék büntető tanácsa. *Kolbay* Sándor kir. táblai bíró volt az elnök, *Mészáros* István és *Fodor* Zoltán a bírák, *Taub* József jegyző, *Penyigei* Lajos kir. alügyész képviselte a vádat, védő: dr. *Törköly* József volt. A bíróság a veszedelmes kinézésű betörőt lopás vétségében bűnösnek mondta ki, s hat havi fogházra és még egy évi hivatalvesztésre ítélte, mely ítélet jogerőssé vált.

Fiakker-misériák. Mennyiben igaz, nem tudjuk, annyi azonban való, hogy arról panaszkodnak, miszerint a helybeli bércocsisok szabad alku utján szállítják a pasasérokat. Csak most történt a diákmaljális alkalmával, hogy az est beköszöntével az eső megeredvén, rögtön felcsapták a szokásos vitelbéreket. Ezt nem helyeselhetjük először azért, mert olcsó a takarmány, másolszor, mert már mindentűnt ennek tarifája van. A közönség érdekében szólaltunk fel.

Bátor csendőr. Arról értesülünk, hogy Csiz községben folyó hó 26-án az esteli órákban tűz pusztított. A fürdőben lévő csendőrülönitmény azonnal a helyszínen termett és ennek egyik tagja, az őrsvezető őrmester a már égő házból egy öreg asszonyt mentett ki. — *Glász* m. kir. csendőrhadnagy, helybeli szakaszparancsnok a helyszínerre utazott az eset megvizsgálása céljából, hogy az életmentő bátor csendőrt kitüntetésre ajánlja.

Czigányok harca. Botrányos verekedés, a mely valóságos harcuzá nőtte ki magát, folyt le m. hó 30-án a délutáni órákban a Vasuti vendéglőben. — Az eset rövid története az, hogy három szálás szőnyegáruoló székely cigány családjaikkal napok óta a jelzett vendéglőben tanyáz. Délutáni a *Sárközy* bandájából odavetődött két oláh cigány férfi, kik előőrsei voltak az Osgyántól keresztül vonuló karavánnak. Hogy hogy nem, szóváltás történt közöttük, mire az egyik öreg székely vajda egy poharat repített az egyik oláh cigány fejébe, erre aztán megtörtént az ütközet és pedig sok vérrel. A székelyek vasbottal és üvegekkel, az oláhok pedig sarlókkal dolgoztak és alaposan helyben hagyták egymást. A rendőrök értesítést kapva, azonnal a helyszínen termettek és a verekedésnek véget is vetettek. Azonban ezt ilyen könnyen nem lehet befejezni, azt mondta az oláh vajda, mert sógora fejét verték puhára a székelyek és ha 20 esztendő kell ülnie, akkor sem engedik elevenen a székelyeket. A székelyeket a rendőrség bekísérte a városba, az oláhok pedig azt arra használták, hogy három közülök azonnal általöltözött nemzeti oláh viseletbe és várta az estére visszatérő székelyeket. A székelyek estefelől vissza is tértek tanyájokra, de észszel éltek és nem egyedül, két rendőr kísérte őket oda — igen helyesen. A rendőrök észrevéve, hogy az oláh cigányok mi szándékban vannak, azonnal utat mutattak az akasztóhegy felé, de azok nem akartak a koresmából és a koresma elül távozni; hanem várakozó állásba helyezték magokat. Erre azután az egyik rendőr *Varga* — dicséretére legyen neki irva — félre tett minden alkudozást, s midőn szembe álltak vele, kardot rántott és kardlappal és erélyes fellépésével olyan futást rendezett, a minőt Fáraó ivadékaik régen láttak. Példa volt ez arra, hogy a rendőr is tud rendet csinálni, csak hatalmat és fegyvert kell a kezébe adni, de ha a törvény nem jó és a rendőrt itéli el, azért mert neki a rend érdekében kell eljárni, s végszükség esetén fegyvert is használni — akkor mi sem kívánjunk tőle semmit. — Szentanuk beszélnek, hogy a hirtelen megjelent két rendőrnek köszönhető, hogy emberélet nem esett áldozatul, s meg kell őket dicsérni; mert csak pár éve annak, hogy az oláh cigánybanda Cserencsényről két csendőrt holtra vert és alig 1—2 évet ültek érette.

Gyilkosság-e vagy öngyilkosság? Rozsnyón folyó évi március hó 25-én este *Sterbán* Racska János ottani szuster vadházasságban élő feleségével *Patko* Máriával és kis leányával a 9 éves *Patko* Máriával együtt vacsorázott, s aztán a gazda italért küldte az asszonyt és e felett összeszólalkoztak. Rövid idő múlva az asszony egy kézzel a következtében meghalt s *Sterbán* a szomszédokat fellármázta azzal, hogy felesége agyonzsarta magát, sőt az esetet bejelentette a rendőrségnél is. A vizsgálat megindult, a hullát felbonczolták s *Hajcsy* és *Heincz* orvosok véleményükben az öngyilkosságot kizárták mondták. A bíróság halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt vádat emelt *Sterbán* ellen, s már a tárgyalás is megtartott, azonban a kis leányt és a törvényszéki orvost is ki kellett még hallgatni, s így történt, hogy folyó hó 1-én került ítélethozatalra a sor. Az e napon tartott tárgyaláson *Kolbay* Sándor elnök, *Mészáros* István és *Fodor* Zoltán voltak a bírák, *Taub* József a jegyző. A vádhatóságot *Penyigei* Lajos alügyész képviselte, a védelmet dr. *Weinberger* Rezső vitte. A kihallgatott kis leány azt vallotta, hogy ő atyja térdén ült, mikor észrevette, hogy anyja vérzik és figyelmeztette atyját, ki nyomban megnézte s már ekkor az asszony meghalt. Dr. *Zehery* törvényszéki orvos egyáltalán nem tartja kizártnak az öngyilkosságot, határozott döntő bizonyítékok azonban sem e mellett, sem ez ellen nem szólnak. A vád- és védelem meghallgatása után a bíróság *Sterbán* a halált okozott súlyos testi sértés bűntettének vádjára alól felmentette s nyomban szabadlábra helyezte. A vádhatóság az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Luhi Erzsébet

3-10
gyógyviz
gyomorbetegségek minden neme ellen, ugyszintén a torok, gége és hörgők idült hurutos állapotában kiváló sikerrel alkalmaztatik Megrendelhető a forrásbérletégnél Szolyván, (Beregmegeye) és minden jobb keresk desben.
Borral kitünő ital.

ZONGORA,

rövid, jó hangtartó, vas-szerkezettel, kellemes hangú, **350 koronáért eladó.**
Megtekinthető **ILLÉS GÉZÁNÁL**, Jolsván.

Rozsnyó

klimatikus gyógyhely és hidegvizgyógyintézet
Gömörmegeyében.
Gyönyörű fenyves és lombos erdők veszik körül és borítják a völgy nyugati részét, Kalvária és Rákos hegységekkel körülveve. A fürdőnek gondosan ápolat sétányai, remek kiránduló helyei vannak. A város és fürdő között társaskocsi közlekedik. Fürdő orvos: **dr. Heincz Hugó városi tisztiorvos, volt egyet. tanársegéd, szemész.**

Felvilágosítással szolgál 3-3
Feymann László fűrdőigazgató
Csillag Ferencz fűrdőbérő.

Árlejtési hirdetmény.

Rimaszombat város árlejtést hirdet a folyó évben eszközendő **járdakészítésre, burkolásra s alag-osóvezésre.** Járdával burkoltatik körülbelül 2000 m² terület. Ajánlatokban külön egységáruk adandók mindazon idevágó munkanemekre, melyek a városi hivatalban megtekinthető ajánlati íven fel vannak tüntetve. Ajánlat csupán a fenti ajánlati iv szerint tehető. Ajánlattevő köteles munkateljesítéséről hiteles bizonyítványokkal felszerelt, pontosan kitöltött, névvel és lakással ellátott zárt ajánlatát folyó évi június hó 10-én délelőtt 11 óráig a városi mérnöki hivatalhoz benyújtani. Az ajánlatához melléklendő 200 korona bántapénz letételéről szóló városi pénztári elismervény is. Későn érkező vagy meg nem felelő ajánlatok visszautasítottatnak.

Rimaszombat, 1906. május hó 30.

Győry Lajos,
városi mérnök.

Fürdőbe és nyaralásra

utazóknak ajánljuk, hogy **biztosítsák** lakásberendezésüket csekély díj mellett **betöréses lopás ellen!**

a „Foncière“ pesti biztosító intézet
rimaszombati főügynökségénél.
LÉVAI IZSÓ főügynök.

RÁBELY KÁROLY

KÖNYVKÖTÉSZETE

RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy a már négy év óta fennálló és a legjobb hírnek örvendő

könyvkötészetemet

mindenfélé legujabb rendszerű **gépek, divatos betűk, körzetek, dissítő tárgyak** stb.-vel szereltem fel; miért is **ajánlom szolgáltatásomat** bárkinek a könyvkötészet körébe tartozó **munkáknak pontos, divatszzerű és szolid kivitelben való elkészítésére.**

Felhívom könyvkötészetemre a vidéki **jegyző és tanító** urak, valamint a **kaszinók, olvasó körök és énekkarok** jóakaratu figyelmét is, kérve pártfogásukat.

Itt említem meg és hívom fel a vidék figyelmét, hogy **vármegyénk minden nagyobb helyén megjelenek országos vásárok alkalmával** a raktáromon levő több mint **ötven különböző-féle kivitelű ima- és énekes könyveimmel**; a melyek a legjutányosabb áron nálam szerzhethők meg; — ugyanakkor **bekötni való műveket is átvesszek**, miáltal a postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását ismételten kérve, vagyok kiváló tisztelettel

RÁBELY KÁROLY,

Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

Eladó gőz-cséplőgép.

Egy jókarban lévő 8 lóerejű gőz cséplőgarnitúra — használt állapotban — összes felszereléssel jutányos áron azonnal eladó.

Bővebb értesítéssel szolgál lapunk kiadóhivatala.

Kitünő minőségű

Arad hegyaljai borok

kaphatók a **TOMPA** szállodában.
Ménesi fehér 40 kr. — Gyoroki fehér 32 kr.
Ménesi siller 24 kr. 25—26 **Gede István.**

Mosó- és tisztító-intézet.

Alulírottak tisztelettel hozzuk a nagyérdemű közönség szives tudomására, miszerint **Rimaszombatban, Szijjártó-utoza 48.** szám alatti házban a mai kornak és igényeknek mindenben megfelelő

mosó- és tisztító-intézetet

nyitottunk; elvállalunk mindenféle női- és férfi fehérneműt és ruhaneműket, valamint ablakfüggönyöket mosni és tisztítani a legjutányosabb árak mellett. — Főtörekvésünk mindenkor oda fog irányulni, hogy t. megbízóink pártfogását és becsülését gyors és pontos kiszolgálattal, nemkülönb. mérsékelt árainkkal ne csak kiérdemeljük, hanem azt meg is tartjuk. — Szives megbízatásukat kérve vagyunk a n. é közönségnek

Rimaszombat, 1906. május hó 21.

kiváló tisztelettel

Tóth Andrásné és Társa

mosó- és tisztító-intézet tulajdonosok.

Értesítés.

1906. május hó 1-től az

Eredeti Singer varrógép-részvénytársaság

Kossuth-u. 4. sz. alatt helyezte el raktárát.

Felemlítjük egyben, hogy a valódi Singer elnevezéssel nem azonos a mi **eredeti varrógépeinkkel** s így a mi kizárólagos **eredeti védjegyeink** mérvadók.

4-3 Tisztelettel

SINGER Co. varrógép-részv.-t.
Helyben egyedüli megbízottunk: **Steiner Károly**, Kossuth-u. 4., Szentpéteri-u. sarok.

Előleges jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy az ország több, legkiválóbb műkertészei mellett éveken keresztül foglalkozva és a kertészeti szakiskolát kitünő sikerrel végezve, **f. 1906. évi június hó 1-től Rimaszombatban** megtelepedtem s a **Tompa-tér es Ferenczy-utoza sarkán** levő, özv. Jánosdeák Andrásné urnó tulajdonát tevő **kerthelyiséget** béreltem ki, hol

műkertészeti telepet

létesítettem, melyre a figyelmet ez uton hívom fel.

Mig ujon alkotott telepem teljes kielégítést nyujthat a kívánalomnak, ajánlkozom minden alkalomra **csokrok** és **koszorúk** kötéséhez; beteg fák gyógykezeléséhez, kertek és parkok tervezése és alkotásához, valamint karbantartásához.

Magamat és szolgáltatásomat a nagyérdemű közönségnek felajánlva, jóakaratu támogatásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Rimaszombat, 1906. május hó 31.

Heinrich Kálmán,

okl. műkertész.

Kiadó vagy eladó ház.

Rimaszombatban, a **Jánosi-utoza 2. szám alatt** — a legnagyobb forgalmu helyen — egy 39 éves kitünő menetelű üzlethelyiség lakással együtt **azonnal** bérbe kiadó, esetleg örök áron is eladó. — Értesítés nyerhető **Róth Lajosnál** Rimaszombatban vagy **Konyha Géza** tulajdonosnál Ujpesten, Baross-utca 50 sz. a.

3-*